

***EWALUACJA KOŃCOWA
REALIZACJI PROJEKTU
„Aktywizacja społeczno-zawodowa
bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.”***

Okres realizacji projektu: 01 stycznia – 31 grudnia 2010 roku

Opracowała:
Ilona Pierzchalska

Nowogród Bobrzański, grudzień 2010r.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



SPIS TREŚCI

I. Projekt systemowy „Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.”	3
1. Założenia projektu	3
2. Realizacja projektu	3
A. Program Aktywności Lokalnej (PAL)	5
B. Kontrakty Socjalne (KS)	7
II. Monitoring i ewaluacja projektu „Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.”	9
III. Podsumowanie	11



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



I. Projekt systemowy „Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.”

1. Założenia projektu

Wg danych z Urzędu Miejskiego w Nowogrodzie Bobrzańskim pochodzących z dnia 31.12.2009r. gminę zamieszkuje 9385 osób, z czego 4616 mężczyzn i 4769 kobiet. Głównym problemem gminy, a co za tym idzie OPS, oprócz wysokiego poziomu bezrobocia, szczególnie wśród kobiet, jest wiele problemów rozwojowych, które są trudne do rozwiązania. Główne problemy to: niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm. Wśród tych problemów szczególnie uciążliwym, trudnym do poprawy sytuacji rodzin jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Jak wynika ze statystyk PUP w Nowogrodzie Bobrz. na koniec października 2009r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 406 osób, w tym 309 bez prawa do zasiłku i 97 posiadających prawo do zasiłku. Aż 184 osoby z ogółu bezrobotnych to kobiety. Z pomocy Ośrodka korzysta 405 rodzin (łącznie 1397 osób w rodzinach). Ze świadczeń Ośrodka na koniec 2009r. korzystało 313K i 130M. Najczęstszą przyczyną uzależnienia się od wsparcia instytucji jest m.in. bezrobocie (253 rodziny) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (106 rodzin) czy niepełnosprawność. Do takiej sytuacji dochodzi w wyniku działania niesprzyjających czynników z którymi rodzina nie potrafi sobie poradzić w konstruktywny sposób, np. uzależnienia, przemoc, choroba psychiczna, przewlekła choroba, konflikty małżeńskie, dysfunkcje rozwoju dziecka. Dodatkowo potęguje to także brak odpowiednich zasobów materialnych, umiejętności oraz konstruktywnych wzorców potrzebnych do pełnienia ról małżeńskich, rodzicielskich, a także społecznego wsparcia.

Oprócz problemów wynikających z braku zatrudnienia, podopieczni Ośrodka często spotykają się z wykluczeniem społecznym środowiska w którym żyją. Jest to bardzo często spowodowane trudną sytuacją materialną tychże osób, zamknięciem się w własnym wewnętrznym otoczeniu, brakiem odwagi do nawiązania dialogu i porozumienia z otoczeniem. Ponadto dla tych osób zasadniczymi barierami w aktywizacji i samodzielnej egzystencji są często niskie wykształcenie, brak specjalistycznych kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego, brak umiejętności w poruszaniu się na rynku pracy i w poszukiwaniu odpowiedniej pracy dla siebie. Pozostawanie bez zatrudnienia przez długi okres czasu powoduje bierność, pogłębiającą się niezaradność życiową i wszechogarniający marazm społeczny.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



W związku z tym w stosunku do osób objętych wsparciem w ramach projektu zaplanowano zastosowanie szeregu instrumentów aktywnej integracji (zdrowotne, społeczne, czy edukacyjne) – szczególnie nacisk kładąc na instrumenty społeczne, mających na celu ich aktywizację i pomoc im w aktywnym powrocie do społeczeństwa oraz wyjście spod pomocy Ośrodka. Instrumenty te będą wcielane w życie poprzez realizację kontraktów socjalnych jak również działań zaplanowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej.

Celem ogólnym projektu jest *przeciwdziałanie procesowi niedostosowania i wykluczenia społecznego rodzin i 27 osób będących klientami pomocy społecznej* poprzez aktywną integrację i pracę socjalną do dnia 31.12.10r. Cel ogólny będzie osiągany przez następujące cele szczegółowe:

- wsparcie dochodowe i rzeczowe podopiecznych OPS w postaci zasiłków celowych uśrednionych;
- działania w zakresie aktywnej integracji skierowane indywidualnie do osób objętych wsparciem w ramach projektu;
- zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły;
- zdobycie zupełnie nowych umiejętności;
- podniesienie świadomości nt istotności dbania o siebie, otoczenie, zdrowie własne oraz najbliższych;
- aktywizacja społeczna bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych podopiecznych OPS;
- podniesienie świadomości i wiedzy z zakresu bycia rodzicem;
- wzmocnienie potencjału OPS na rzecz realizacji działań z zakresu aktywnej integracji i pracy socjalnej.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



2. Realizacja projektu

Projekt realizowany był w okresie od 01 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku.

Realizacja działań projektowych opierała się o zasady Programu Aktywności Lokalnej (PAL) oraz postanowienia kontraktów socjalnych (KS).

W ramach projektu wsparcie zostały objęte dwie grupy uczestników. 15 osób w ramach PAL oraz 12 osób w ramach KS. Realizacja zarówno PALu jak i KS odbywała się w ramach Zadania 1 – Aktywna Integracja.

A. Program Aktywności Lokalnej (PAL)

W ramach PAL beneficjenci OPS znajdujący się w szczególnie trudnej sytuacji bytowej i społecznej, zostali objęci cyklem spotkań pn. „JA” (15os wraz z otocz.). Zastosowanych zostało tu 5 instrumentów aktywizacji społecznej, z zakresu:

- poradnictwa i wsparcia w zakresie podnoszenia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych,
- wspartych pracą socjalną i instrumentem zdrowotnym w postaci terapii psychologicznej grupowej i konsultacji indywidualnej,
- osoby te zostały wsparte również pomocą rzeczową.

W ramach zaplanowanych w cyklu odbędą się zajęcia z:

- autoprezentacji,
- dbania o własny wizerunek połączone z możliwością skorzystania z wizyty w salonie fryzjerskim oraz kosmetycznym,
- organizowania czasu własnego i tworzenia planu dnia,
- gospodarowania budżetem.

Ponadto w celu umożliwienia beneficjentom oderwania się od życia codziennego i integracji z grupą i otoczeniem, zmotywowania do rzetelnego udziału w zajęciach odbył się wyjazd integracyjny wraz z opiekunami-animatorami do karczmy staropolskiej. Wyjazd był doskonałą okazją do zebrania wstępnych opinii uczestników nt ich oczekiwań względem zajęć i samego uczestnictwa w projekcie. Zorganizowane i przeprowadzone w jego trakcie zabawy i zawody stały się pomocne do sporządzenia wstępnej oceny nastawienia uczestników. Cykl „JA” zakończył się seminarium o tematyce społeczno-



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



zdrowotnej skierowanym do wspartej grupy i jej otoczenia, stanowiącego mieszkańców Gminy Nowogród Bobrz. Seminarium stało się doskonałą okazją do zaprezentowania mieszkańcom gminy szerokiego spektrum działań Ośrodka oraz specyfiki udzielanego przez OPS wsparcia. Dało również jedyną w swoim rodzaju możliwość promocji samego projektu oraz działań realizowanych dzięki niemu. W trakcie seminarium głos zabrali również uczestnicy cyklu „JA!”, opowiadając na forum o tym co zyskali dzięki udziałowi w projekcie oraz o zajęciach realizowanych w jego trakcie. Ponadto w ramach tematyki zdrowotnej, do udziału w seminarium zaproszono Panią Wandę Tyszkiewicz – prezes Zielonogórskiego Stowarzyszenia Amazonek oraz Panią Ewę Kubiszewską – właścicielkę Ośrodka Terapii Antystresowej Happiness, trenera. Pierwsza z Pań poruszała tematykę związaną z profilaktyką raka piersi. Druga pani, przeprowadziła pokaz technik antystresowych z udziałem wszystkich zgromadzonych na Sali uczestników seminarium. Kolejną okazją do swobodnego kontaktu z realizatorami projektu z uczestnikami, był wyjazd do kina oraz spotkanie po seansie zainicjowane przez uczestników (co świadczyło o znacznym stopniu osiągnięcia zakładanych pierwotnie rezultatów miękkich).

Zakładane rezultaty twarde projektu dotyczące uczestników projektu biorących udział w PAL:

- objęcie wsparciem w ramach PAL 15 osób (14 kobiet i 1 mężczyzny) – metoda badawcza - kopie deklaracji uczestnictwa w projekcie;
- zorganizowanie 1 seminarium społeczno-zdrowotnego dla 60 osób – metoda badawcza - dokumentacja fotograficzna z przebiegu oraz lista obecności.

Zakładane rezultaty twarde zostały w pełni osiągnięte. Ich pomiaru dokonano na podstawie dokumentacji (oświadczeń uczestników) projektowej, list obecności, wywiadów.

Zakładane rezultaty miękkie dotyczące PAL:

- Podniesienie poziomu samooceny;
- Nabycie nowych umiejętności i doświadczeń;
- Podniesienie wiary we własne umiejętności;
- Zwiększenie motywacji do działania;
- Pobudzenie aktywności społecznej;

Zakładane rezultaty miękkie zostały w pełni osiągnięte, czego dowodem są opinie pracowników socjalnych zebrane przed przystąpieniem osoby do udziału w projekcie, opinie prowadzących



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



zajęcia, wypowiedzi samych uczestników, inicjatywy przez nich podejmowane jak również ankiety wypełnione po zakończonym udziale w projekcie.

B. Kontrakty socjalne (KS)

Podpisano 12KS (11K i 1M) z przedstawicielami i członkami rodzin dysfunkcyjnych (wsparte zostało również otoczenie tychże osób). W ramach zawartych KS zastosowane zostały trzy instrumenty aktywnej integracji: zdrowotny, społeczny i edukacyjny. Jako instrument zdrowotny została zastosowana terapia psychologiczna grupowa i konsultacje indywidualne, mające na celu m.in. poprawę samooceny osób nimi objętych, pomoc w przystosowaniu się do życia w grupie i lokalnej społeczności. Instrumentem społecznym w tymże działaniu było zatrudnienie czterech asystentów rodzinnych (um.-zl.), którzy obejmując stałym wsparciem podopiecznych starali się m.in. pomóc zapanować im nad ich własnym życiem, nauczyć gospodarności, zaradności życiowej, będą starali się pokazać jak wcielić w życie to, czego dowiedzieli się i nauczyli w trakcie terapii psychologicznej. Ponieważ 12 osób tworzy 8 rodzin na każde 2 rodziny przypadł 1 asystent. 5 osób wzięło udział w kursie „Gospodarstwo domowe od podstaw” obejmującym m.in. tematykę gospodarowania budżetem domowym, przygotowywanie posiłków, dbanie o środowisko zamieszkania i higienę osobistą. W stosunku do pozostałych 7 osób zastosowany został kolejny instrument społeczny w postaci warsztatów pn. „Warsztaty umiejętności wychowawczych”. Ponadto 3 wytypowane przez pracownika socjalnego osoby i ich otoczenie wzięły udział w zajęciach z Video Treningu Komunikacji. Narzędzia te zostały dobrane w taki sposób, aby były odpowiedzią na problemy nękające osoby nimi wsparte.

Zakładane rezultaty twarde projektu dotyczące uczestników projektu biorących udział w KS:

- Podpisanie 12 kontraktów socjalnych – metoda badawcza – arkusze kontraktów socjalnych;
- Zrealizowanie 10 z 12 KS – metoda badawcza arkusze kontraktów socjalnych.

Zakładane rezultaty twarde zostały w pełni osiągnięte. Ich pomiaru dokonano na podstawie dokumentacji (oświadczeń uczestników) projektowej, list obecności, arkuszy kontraktów socjalnych, wywiadów.

Zakładane rezultaty miękkie dotyczące PAL:

- Podniesienie poziomu samooceny;
- Nabycie nowych umiejętności i doświadczeń;



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



- Podniesienie wiary we własne umiejętności;
- Zwiększenie motywacji do działania;
- Pobudzenie aktywności społecznej;
- Podniesienie poziomu wiedzy nt bycia dobrym rodzicem.

Zakładane rezultaty miękkie zostały w większości osiągnięte w stopniu zadowalającym.

Działania projektowe zorganizowane zarówno w ramach PAL jaki KS charakteryzowały się kompleksowością i szczegółowym dopasowaniem do potrzeb osób w nich uczestniczących. Osiągnięcie zakładanych rezultatów przyczyniło się do realizacji celu głównego projektu, jakim jest *przeciwdziałanie procesowi niedostosowania i wykluczenia społecznego*.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



II. Monitoring i ewaluacja projektu „Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.”

1. Założenia ewaluacji/monitoringu

Zasadniczym celem prowadzonego monitoringu było zdiagnozowanie uczestników projektu. Badania przeprowadzono przy pomocy wywiadów oraz ankiet. Ewaluacja odbywała się na poszczególnych etapach realizacji działań w projekcie poprzez zebranie opinii w trakcie wywiadów na początku i końcu realizacji projektu. Celem prowadzonych badań na etapie początkowym było określenie potencjału. Na koniec zaś zbadanie poziomu osiągnięcia zakładanych rezultatów.

Pytania wywiadu zostały tak skonstruowane, aby na podstawie osobistych opinii uczestników można było zdiagnozować stopień osiągania rezultatów miękkich. W trakcie wywiadu, uczestnik musiał określić w pięciostopniowej skali swoje odczucia nt poniższych stwierdzeń:

	Zdecydowanie tak	W znacznym stopniu	W małym stopniu	Nie	Nie mam zdania
Potrafię określić swoje słabe strony					
Potrafię określić swoje mocne strony					
Mam silne poczucie własnej wartości					
Jestem świadoma własnej wartości					
Mam niską samoocenę					
Potrafię dobrze się zaprezentować					
Mam motywację do poszukiwania pracy					
Jestem osobą aktywną społecznie					
W moim odczuciu jestem dobrym rodzicem (tylko dla Kontraktów socjalnych)					



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Odpowiedzi udzielane w trakcie wywiadów odznaczane były na anonimowych arkuszach, dając tym samym uczestnikowi większe poczucie swobody i szczerości wypowiedzi. Wywiad przeprowadzono przed przystąpieniem do realizacji zajęć, jak również na koniec – w odstępie czasu po zakończeniu działań.

Wypełnione arkusze wraz z ich podsumowaniem załączono do niniejszego opracowania.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



III. Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych analiz należy twierdzić, iż cele projektu zostały osiągnięte w odniesieniu do zakładanych rezultatów twardych i miękkich. W zakresie rezultatów twardych po przeprowadzeniu badań ewaluacyjnych sformułowano następujące wnioski:

- Programem Aktywności Lokalnej objętych zostało 15 osób (14K i 1M);
- Zorganizowano 1 seminarium społeczno-zdrowotne dla 60 osób;
- Podpisano 12 kontraktów socjalnych;
- Zrealizowano 12 kontraktów socjalnych (przy pierwotnym założeniu, że zrealizowanych zostanie 10 z 12)
- Udział w projekcie ukończyło 27 osób (przy pierwotnym założeniu, że ukończy 23 z 27)

W odniesieniu do rezultatów miękkich sformułowano następujące wnioski na podstawie prowadzonych w ramach ewaluacji badań:

- W wyniku uczestnictwa w projekcie wzrósł poziom samooceny uczestników;
- W wyniku uczestnictwa w projekcie osoby nabyły nowych umiejętności i doświadczeń;
- W wyniku uczestnictwa w projekcie wzrósł poziom wiary we własne umiejętności;
- W wyniku uczestnictwa w projekcie nastąpiło zwiększenie motywacji do działania;
- W wyniku uczestnictwa w projekcie nastąpiło Pobudzenie aktywności społecznej;
- W wyniku uczestnictwa w projekcie wzrósł poziom wiedzy nt bycia dobrym rodzicem.

Głównym celem projektu „Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych z Nowogrodu Bobrz.” było *przeciwdziałanie procesowi niedostosowania i wykluczenia społecznego*. Wyniki badań ewaluacyjnych wskazują osiągnięcie powyższych celów u uczestników projektu.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

